

forbindelse med branden, og søforklaringen blev afholdt den 11. april 1990 i Sø- og Handelsretten i København.

Få dage efter ulykken aftalte regeringerne i Danmark, Norge og Sverige at nedsætte et uvideligt undersøgelsesudvalg, det såkaldte fællesnordiske granskningudvalg. Granskningsudvalget skulle bl.a. vurdere ulykkens årsag, skibets tekniske standard, udrustning, besætning, drift og redningsberedskab i forhold til de gældende regler, og udvalget afgav rapport i 1991.

Efter branden indgik regeringerne i Danmark, Sverige og Norge endvidere en aftale om at opdele den strafferetlige efterforskning i sagen. De norske myndigheder efterforskede selve branden og dens umiddelbare årsag; de svenske myndigheder efterforskede brandslukningen og de tekniske forhold på skibet, og de danske myndigheder efterforskede skibets ejer- og forsikringsforhold samt skibets sødygtighed i overensstemmelse med den søretlige lovgivning.

De norske myndigheders undersøgelse pegede på, at branden var påsat, og at den mest sandsynlige brandstifter var en dansk passager, der selv omkom ved branden. Det viste sig dog aldrig muligt endeligt at få fastslået, hvem der var skyldig i brandens påsættelse, og den norske rigsadvokat traf i 2002 afgørelse om, at der ikke var grundlag for at genoptage de norske myndigheders efterforskning af branden og dens umiddelbare årsag.

I 1993 resulterede den danske del af efterforskningen i, at Højesteret fandt tre personer, nemlig skibes kaptajn, skibets reder og rederiets direktør, skyldige i overtrædelse af lov om skibes sikkerhed. Højesteret idømte dem alle 6 måneders hæfte, hvilket dengang var den maksimale straf i loven. Siden højesteretsdommen har Rigsadvokaten og Justitsministeriet som nævnt i tre omgange haft lejlighed til at vurdere, om der er grundlag for at genoptage de danske myndigheders efterforskning af sagen. Rigsadvokaten og Justitsministeriet har således ved afgørelser i både 1996-97, 1999-2000 og 2005-06 vurderet, at der ikke er grundlag for at genoptage den strafferetlige efterforskning.

Kl. 14:58

Det anføres i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at disse afgørelser er truffet, uden at Rigsadvokaten og Justitsministeriet har foretaget en prøvelse af sagens realiteter. Den påstand vil jeg gerne på det kraftigste afvise. Sagen om »Scandinavian Star« har hver eneste gang været genstand for en omfattende og samvittigheds-

fuld indsats både hos Rigsadvokaten og i Justitsministeriet. Det vil både min forgænger på posten som justitsminister og de mange medarbejdere, der sammenlagt har lagt hundredvis af timer i sagen, kunne bevidne, og skulle man stadig være i tvivl, vil en gennemlæsning af det 62 sider lange notat fra Justitsministeriet og det næsten lige så lange notat fra Rigsadvokaten, som blev udarbejdet i 2005-06, til fulde illustrere, hvor tilbundsående undersøgelser der faktisk er foretaget. Både Rigsadvokatens og Justitsministeriets notat om sagen blev sendt til Retsudvalget i henholdsvis 2005 og 2006.

Spørgsmålet om genoptagelse af sagen har altså været grundigt behandlet gentagne gange af skiftende regeringer, og resultatet har hver gang været, at der ikke er fundet grundlag for nye undersøgelser. Ved Justitsministeriets seneste afgørelse fra 2006 blev det således på ny konkluderet, at der ikke foreligger oplysninger, der giver grundlag for at antage, at der ved yderligere efterforskning vil kunne peges på en eller flere nulevende personer, som med rimelig grund kan mistænkes for forhold, der kan straffes.

Hovedparten af de påstande og teorier, der peges på i beslutningsforslaget, blev rent faktisk inddraget og behandlet ved Justitsministeriets seneste afgørelse i 2006. I Justitsministeriets 62 sider lange notat fra 2006 er der derfor detaljeret redegjort for vurderingen af de fleste af de spørgsmål og hypoteser, der blev anført som begrundelse for anmodningen om genoptagelse af sagen, og som nu er anført som begrundelse for forslaget om at nedsætte en undersøgelseskommission. Jeg vil i den forbindelse knytte et par korte bemærkninger til de to hovedtemaer i disse nye spørgsmål og hypoteser, nemlig ejer- og forsikringsforholdene på brandtidspunktet og brandårsagen.

Ejer- og forsikringsforholdene blev som bekendt undersøgt i forbindelse med den oprindelige efterforskning, der ledte frem til Højesterets dom i 1993. Rigsadvokaten og Justitsministeriet har senest ved afgørelserne i 2005 og 2006 konstateret, at det næppe vil være muligt at afklare ejerforholdene yderligere ved en fornyet undersøgelse. Der er samtidig blevet redegjort udførligt for, hvorfor yderligere undersøgelse af ejer- og forsikringsforholdene ikke vurderes at have nogen relevans for den strafferetlige vurdering af sagen, og her har Rigsadvokaten altså været usædvanlig klar i mælet om, at der intet grundlag er for at antage, at en eller flere af de perso-